

Fruiting tuinplezier toegewenst met de **nieuwe** Fruit-ABC-nieuwsbrief!

Voorwoord

Maart is de lentemaand met gele kornoelje, honingbes, Japanse kwee en de Japanse pruimenbomen in bloei!

De meeste fruitsoorten kan je nog steeds planten en snoeien. Bij regen of vorst ent je binnen fruitboomonderstammen.

Van 10 tot 21 maart zaai je de **bijzondere tomaten**.

Controleer uw kuipplanten en geef ze een beetje water. Verpot in maart de kuipplanten en zet ze op een lichtrijke plaats.

De voedselprijzen blijven stijgen, plant daarom wat fruit!

Tip! Volg eens een lezing, snoeiles of entles! ([Zie agenda](#))

Lees hier een selectie van onderwerpen, actueel voor deze maand.

Inhoudsopgave

[SNOEI.](#)

Fruitsoorten te snoeien in maart.

Appelbomen 'Boskoop': lange snoei.

Palmet-vormboom vormen?

Perenbomen snoeien voor dummies.

Wortelsnoei bij sterkgroeiende bomen.

[VERMEERDERING.](#)

Fruitsoorten te stekken in maart.

Tomaten zaaien rond 15 maart.

Winterstekken uitplanten.

Winterentingen van onderstammen.

[PLANTEN.](#)

Druiven: ziektetolerante rassen.

Herfstframbozen planten en verzorgen.

Optimale plantafstanden.

[ONDERHOUD.](#)

Bemesten van fruitbomen en struiken.

Diverse mijten preventief bestrijden.

Steenfruitbomen met boorgaten.

[ALLERLEI.](#)

Fruitsoorten voor leivormen en fruithagen.

Fruitsoorten voor kleine tuinen.

Fruitsoorten voor solitaire- en honingbijen.

Gemakkelijkste fruitsoorten voor beginners.

[AGENDA.](#) **Tip!**

Lessen, voordrachten, tuindagen,

SNOEI.

Fruitbomen, druiven en fruitstruiken snoeien deze maand.

Een vorm- en onderhoudssnoei doe je in maart bij de meeste fruitbomen en kleinfruitstruiken. **Tip!** Snoeikalender in de "Groente-

en Fruit Encyclopedie" blz 394. De miniversie van de fruitsnoeikalender kan je [HIER](#) downloaden als pdf.

Snoei oude en **jonge fruitbomen** nu! [Wortelsnoei](#) bij onvruchtbare appel- en perenbomen kan je nu ook doen.

Te snoeien in maart: Appelbessen, appelbomen, perenbomen, blauwe bessen, braambessen, frambozen, hazelaars, dwergkwee, Japanse wijnbes, jostabes, kruisbes, kweeperen, mispel, passievrucht, perenbomen, trosbes, taybes, vijg en zwarte vlier.

Snoei op een droge dag zodat de wonden snel opdrogen.

Vroegbloeiende bomen en struiken snoeien je NA de bloei.

Met het snoeien van steenfruitbomen (pruimen, amandel, kersen, abrikozen, nectarine en perzik) kun je beter wachten tot

1/2 april. [Lees meer](#)

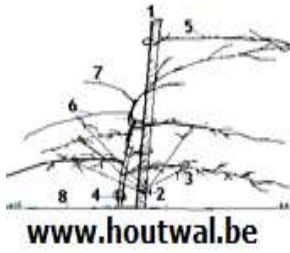
Appelbomen 'Boskoop', lange snoei.

Sterkgroeiende appelrassen ent je op zwak groeiende onderstammen zoals o.a. 'M9' en 'B9'. Sterkgroeiende appelbomen zijn weinig vruchtbaar of ze zijn beurtjaargevoelig. Sterkgroeiende appelrassen die je "lang" snoeit zijn o.a. 'Schone van Boskoop', 'Rode Boskoop' en 'Jacques Lebel'.

Snoei in de winter zo laat mogelijk (rond de bloei), zodat de groei vertraagt.

Snoei geen gesteltakken en vruchttakken in.

Snoei de verlengenis niet in, want dit geeft een groeistimulans en verminderd de kans op vruchten.

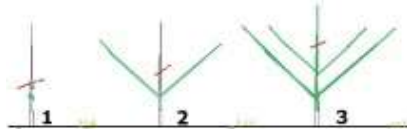
Buig op een warme dag (mei/juni) alle takken parapluvormig omlaag.

Omdat je de takken niet korter maakt, maar ze **lang** laat groeien, heet deze snoeimethode "lange snoei".

Zie ook "Snoei van appelbomen" in de Groente- en Fruit (8ste druk) Encyclopedie, blz 276.

[Lees meer.](#)

Palmet vormboom maken?

Om zelf een palmet te vormen vertrek je van een eenjarige (onvertakte) snoerboom. (Appel, peer of pruim).
1)EERSTE JAAR.

Snoei uw snoerboom in op ca 50 cm boven de grond in en bewaar drie goed ontwikkelde knoppen. (De overige knoppen verwijderen).
2)TWEEDE JAAR.

Er ontstaan in de zomer drie goed ontwikkelde takken. Laat de middentak mooi verticaal groeien en de 2 andere takken maak je schuin omhoog vast. (Ca 45° t.o.v. de middentak).

De middentak snoei je in het voorjaar op ca 30 cm boven de eerste etage in. Laat 3 knoppen staan en verwijder de overige.

3)DERDE JAAR.

Er ontstaan opnieuw 3 goed ontwikkelde takken, waarbij je de zijtakken links en rechts zal leiden en de bovenste mooi verticaal leidt.

Snoei opnieuw 30 cm boven de zijtakken in en laat slechts 3 goed ontwikkelde knoppen staan.

Herhaal de volgende jaren het insnoeien op 30 cm boven de zijtakken.

Het vraagt wat tijd om een mooie palmet te vormen. Je kan ook een voorgevormde palmet aankopen bij gespecialiseerde telers.

[Lees meer.](#)

Perenbomen snoeien voor dummies.

In vergelijking met andere fruitsoorten zijn perenbomen laat vruchtbaar. De levensduur van perenbomen is 25 tot 60 jaar.

Fruitbomen op de onderstam *Cydonia oblonga* 'Kwee C' en 'Kwee Adams' en 'Pyrodwarf' geven sneller vruchten. De peeronderstam 'Kwee Eline' is goed bestand tegen strenge vorst en is te gebruiken voor herinplant. De 'Kwee Eline' groeit iets sterker dan 'Kwee C'. De onderstam *Pyrus communis* 'Pyrodwarf' heeft geen steunpaal nodig en groeit middelsterk zoals 'Kwee Adams'.

Laat productief, sterk groeiend en dus ook moeilijker te snoeien zijn 'Doyenné du Comice' en 'Beurré Hardy'.

Heb je geen ervaring met perenbomen te snoeien? Wacht dan tot half/einde maart om te snoeien. De bloemknoppen zijn dan goed

zichtbaar en eventuele snoeifouten geven minder problemen. *Bladknoppen* zijn smal en spits van vorm, terwijl *bloemknoppen* dik en rond van vorm zijn.

Bij een goed gesnoeide fruitboom staat het (twee- en driejarig) vruchthout kort bij de gesteltakken of harttak en kan het zonlicht alle takken bereiken. Streef naar een piramidale boomvorm. Een goed gesnoeide, luchtige fruitboom is minder vatbaar voor schimmelziekten en heeft een langere levensduur.

Een sterke groei bij een laagstam ontstaat als de entplaats in de grond zit. De entplaats moet bij het planten minstens 10-15 cm **boven** de grond zitten!

Tip! "Onderhoudssnoei van een perenboom" in de "Groente- en fruit encyclopedie" op blz 282

Data en plaatsen van **praktische snoeilessen** in deze nieuwsbrief! [Lees meer.](#)

Wortelsnoei bij te sterkgroeiende fruitbomen.

Wortelsnoei bij onvruchtbare appelbomen en perenbomen kan je NU (einde februari – begin maart) toepassen!

Ook bij te hard groeiende (onvruchtbare) vijgenstruiken doe je nu wortelsnoei. (Ken je de rasnaam?)

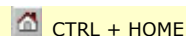
Wortelsnoei geeft een goede (gewenste) groeiverzwakking, waarbij de bloemknopvorming verbetert en de snoei gemakkelijker is.

Een nadeel van wortelsnoei zijn de kleinere vruchten. Ook is extra water geven soms nodig.

Doe wortelsnoei bij bomen die geen of weinig bloemknoppen hebben. Doe GEEN wortelsnoei op bomen met vorstscheuren! Wortelsnoei doe je met de spade of met een snoeizaag. Je kan dat doen door een smalle greppel te maken. Doe de wortelsnoei aan één zijde van de boom, op ca 40 (50) cm afstand van de stam.

[Lees meer.](#)

VERMEERDERING.

Tomaten zaaien rond 15 maart!

De beste zaaiperiode voor tomaten in kas (serre) is tussen 10 en 25 maart. Vroegrijpende tomatenrassen en zelftoppende tomaten voor teelt in potten & emmers zaai je vroeg. Beschik je over een licht verwarmde serre (kas), zaai dan vanaf 5 maart.

Tip! Zaaien en opkweek van tomaten in de "Groente- en Fruit Encyclopedie" blz 129. Zie ook foto's in het [fotoalbum 2015](#)

Voor openluchtteelt kan je zaaien tussen 15 en 30 maart. Later zaaien (tot 15 april) kan ook, maar geeft in natte zomers kans op een misoogst. Indien je door omstandigheden toch later zaait, neem dan vroegrijpende en/of zelftoppende tomatenrassen. Lees meer over de [indeling van tomaten](#). Vroeg is o.a. Nadja en Glacier.

Zaai tomaten in speciale zaai- en stekgrond, op een warme plaats (18-22°C). Voor de kieming is geen licht nodig. Dek de zaaikist (zaaipot) af met glas, zodat de luchtvochtigheid hoog blijft. De meeste tomatenrassen kiemen na 5-7 dagen en dan verwijder je het glas of de plasticfolie onmiddellijk. De jonge plantjes moeten zoveel mogelijk licht krijgen!

Op de [Facebookpagina van GroentenInfo](#) vind je veel praktische groententips! (Luc is co-auteur van de Gr. & Fr. Encyclopedie)

[Lees meer.](#)

Fruitsoorten te stekken in maart

Winterstekken nemen van: blauwe bessen, druiven, gojibes, olijf, vijg, wolmispel (loquat), trosbessen en zwarte trosbessen. De steklengte is 20-25 cm.

Downloaden van de [stekkalender](#) (pdf).

Wortelstekken van braambessen en van frambozen.

Sommige fruitsoorten moet je onder glas stekken, maar de meeste soorten plant je als winterstek in openlucht.

Eerder ingekuilde winterstekken plant je deze maand in volle grond.

[Lees meer](#)

Winterstekken uitplanten.

Plant de stekken op een vruchtbare en goed bewerkte humusrijke grond. Enkele dagen voor het uitplanten strooi je 2,5 cm compost over de grond en werk deze met de cultivator oppervlakkig in. Steek de stekken iets meer dan de helft van hun lengte in de grond. Vroeg uitplanten (februari-maart) op zwarte plastic geeft de beste beworteling en groei. Gebruik goed verteerde stalmest (of compost) om een optimale groei te bekomen.

Voorzie de winterstekken van een etiket en let op dat dit niet kan insnoeren.

Bij uitdrogend weer (schrale, koude wind) moet je de stekken goed aandrukken en indien nodig zelfs bevochtigen.

Staan de stekken in een kas/serre, dan lopen de knoppen al uit. Stekken uit de kas zijn vorstgevoelig en plant je begin/half mei buiten.

Van gemakkelijk wortelende soorten zoals trosbessen (rode, witte, zwarte) en jostabes kun je nog steeds stekken nemen.

[Lees meer.](#)

Winterentingen van onderstammen.

Het enten kan je doen op houtachtige planten die moeilijk te stekken zijn. Door te enten op *zwak groeiende* onderstammen ontstaan kleine fruitbomen, die vroeg productief zijn. Indien je op sterkgroeiende onderstammen ent (vb. zaailingen), dan ontstaan grote bomen die pas laat productief zijn. Binnen kun je entingen maken van januari tot half/einde maart.

Losse onderstammen (zonder potkluit) kun je na het enten inkuilen, oppotten ofwel uitplanten. **Tip!** Bij sommige boomkwekers kan je in november enkele onderstammen bestellen.

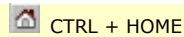
Vroeg opgepotte onderstammen van kiwi's, druiven, noten, appel en peer zal je, zodra ze goed in groei zijn, enten met enthout in rust. Als entmethode gebruik je de [plakgriffel](#)/copulatie (afbeelding), Engelse griffel en spleetgriffel.

Niet alle planten kan je op elkaar enten. Er moet voldoende [verwantschap](#) zijn tussen ent en onderstam.

Gebruik een scherp en proper entmes. Bindt alles vast met raffia, papierplakband of plastic-repels. Maak alles waterdicht met entwas, wondbalsem of paraffine (kaarsvet).

[Lees meer.](#)

PLANTEN.

Druiven: ziekte-tolerante rassen voor openlucht.

In maart kan je nog steeds [druiven planten](#). Kies niet zomaar een druivenras om te planten, maar vraag na of het ziektegevoelig is. De belangrijkste schimmelziekten bij tafel- en wijndruiven zijn echte meeldauw (witziekte) en valse meeldauw.

Blauwe en roodblauwe ziekte-tolerante

druivenrassen voor openluchtteelt: o.a. 'Esther' (foto), 'Ganita', 'Kalina', 'Muscat Bleu', 'Nelly' en 'Salomé'.

Witte ziekte-tolerante druivenrassen voor

openluchtteelt: o.a. 'Birstaler Muscat', 'Hecker', 'Sophie', 'Zalagyongye', 'Evita', 'Franziska' en 'Eugeen'.

Pitloze druiven voor openluchtteelt: o.a. 'Himrod' (W), 'Mars', 'Venus' en 'Glenora'.

Druiven zijn niet geschikt om meerdere jaren in potten of kuipen te groeien, tenzij het enkel als versiering is.

Koop geen oude druivelaars in grote potten, tenzij voor de sierwaarde. Het zijn meestal oude en ziektegevoelig rassen! Met het uitgespaarde geld kun je beter [een goed tuinboek](#) kopen...

Druiven vragen een zonnige, warme standplaats en een droge of matig vochtige grond die neutraal of licht alkalisch is (pH 6,5-7).

Zorg voor een luchtige standplaats zodat ze snel opdrogen.

Een oosten- en zuidenmuur (= een muur die naar het oosten of naar het zuiden gericht is), is zeer goed om druiven aan te leiden.

Je kan een raamwerk maken, met palen en horizontale draden, waarlangs de druivenranken groeien. **Tip!** Aanbevolen druiven in de "Groente- en Fruit Encyclopedie" blz 358.

[Lees meer.](#)

Herfstframbozen planten en verzorgen.

Mits tijdig planten en een goede verzorging geven **herfst-**

frambozen het eerste groeijaar (augustus-oktober) reeds

vruchten. Aanbevolen rassen zijn 'Autumn Bliss', 'Fallgold' en Polka.

Tip! Frambozen in de "Groente- en fruit encyclopedie" op blz 336.

Herfstframbozen (of 2x dragende frambozen) in pot kan je vanaf november tot begin mei planten. Plant herfstframbozen in volle grond ofwel in grote potten en kuipen, voorzien van een goede waterafvoer.

De grond mag niet te nat zijn en moet een goede (luchtige) kruimelstructuur hebben. Frambozen hebben een voorkeur voor een zonnige standplaats, maar groeien ook in halfschaduw.

Strooi elk voorjaar ca 2,5 cm compost aan de herfstframbozen en dek deze compost af met 3 cm hakselhout. [Meer over bemesting.](#)

De snoei van (herfst)frambozen is eenvoudig uit te voeren en vraagt weinig kennis of ervaring. Na het [planten](#) snoei je de frambozen op 40-50 cm hoogte in.

De volgende jaren kun je ALLE takken volledig weggesnoeien.

In het voorjaar dun je de talrijke grondscheuten lichtjes uit, zodat je een luchtiger en gezonder gewas bekomt. Beperk het aantal tot 8 mooie scheuten per lopende meter en je bekomt een luchtig gewas dat snel kan opdrogen na regen.

[Lees meer.](#)

Optimale plantafstanden.

Plant niet alle fruitbomen en fruitstruiken op dezelfde plantafstand. Afhankelijk van de grondsoort, fruitsoort, fruitras en onderstam kan de optimale plantafstand verschillen.

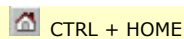
Tip! Zie tabel met plantafstanden in de "Groente- en Fruit Encyclopedie" blz 393. Laagstam (appel, peer, pruim) plant je op een afstand van 1,50 (2) m. Hoogstammen (appel, peer, pruim, kers, walnoot) op ca 7-10 m. Laagstam kersen (slanke spilboomvorm op 'GiSelA 5' onderstam) op ca 2,5 (3) m afstand. Rode- en zwarte trosbessenstruiken & kruisbessen op ca 1 m.

Leivormen van kleinfruit, appel & peer en trosbessen op 0,50 m.

[Druiven](#) plant je op 1,25 of 1,75 m in de rij.

[Lees meer.](#)

ONDERHOUD.

Bemesten van fruitbomen, druiven en kleinfruit.

Een voorjaarsbemesting in februari of maart zorgt voor een goede start! Het [uitstrooien van kalk](#) verbetert het bodemleven, maar je moet dan minstens twee maand wachten met bemesten en compost.

Matig bemesten en gepast snoeien maakt de planten minder vatbaar. Ideaal is een scheutlengte van ca 20 cm per jaar.

Wanneer je niet regelmatig bemest dan is de groei zwakker met kleine of geen vruchten. Bij fruitstruiken of fruitbomen die te zwak groeien kun je 1,5 cm (= 15 liter/10 kg per m²) compost op de zwart gehouden plantspiegel leggen. In juni kan je dit herhalen indien nodig.

Kruisbessen, perzikbomen en zwarte trosbessen hebben een grote voedselbehoefte.

Fruitbomen die te hard groeien en met weinig of geen bloemknoppen mag je niet bemesten. (Entplaats in de grond?)

Geef geen mest aan pas geplante fruitbomen, druiven en kleinfruitstruiken, om te voorkomen dat de wortels verbranden. Een laagje compost en hakselhout uitstrooien op de plantspiegel (rond de boom of struik) is voldoende. Hou de boomstam vrij om verbranding en schimmelinfectie te voorkomen.

[Lees meer.](#)

Diverse mijten preventief bestrijden.

In febr/maart komen er veel mijten uit hun overwinteringsplaats. Schadelijke mijten zijn de druivenbladgalmijt (viltmijt), bramengalmijt, perengalmijt (pokkenziekte), roestmijt op peren en de rondknopmijt op zwarte trosbessen. Deze mijten leven vooral aan de onderzijde van de bladeren en veroorzaken door hun zuigschade gallen.

Tegen de meeste galmijten kan je op warme dagen (hoger dan 15°C) behandelen met spuitzwavel (60 gram spuitzwavel/10 liter water). Bij een kleine aantasting is het voldoende in april de aangetaste bladeren en scheuten te verzamelen en te verbranden. Er zijn ook nuttige roofmijten (*Typhodromus pyri*, *Phytoseiulus persimilis*, *Amblyseius californicus*) die zich voeden met echte spint- en roestmijten.

[Lees meer.](#)

Steenfruitbomen met boorgaten?

De ongelijke houtkever (*Xyleborus dispar*) is polyfaag en kan fruitbomen aantasten. Bij de *Prunus*-soorten zijn kwetspruimen, abrikozen en kersen heel vatbaar. Controleer uw aangekochte bomen, want ook op de boomkwekerij zijn sommige bomen aangetast!

Het zijn donkerbruine tot zwarte glanzende kevers. De mannelijke kever is 1,5 tot 2 mm, de vrouwelijke kever is 3 tot 3,5 mm lang. De boorgaten zijn 2 tot 3 mm groot.

Bij een luchttemperatuur vanaf ca 18°C (april/mei tot juli) zwermen de vrouwelijke kevers uit en boren zich in het hout van de andere bomen. In de boorgangen zijn de eitjes afgezet.

Tip! Koop geen (grote) bomen aan waarin boorgaatjes zitten. Een scheikundige bestrijding van de ongelijke houtkever is door de levenswijze bijna niet mogelijk.

Sterk aangetaste bomen kan je markeren en in de winter rooien en verbranden. De kever overwintert in de boorgangen.

[Lees meer.](#)

Fruitsoorten voor leivormen en fruithagen.

Fruit aan leivormen (leifruit) geeft veel fruit op een kleine plaats.

Muren en schuttingen zijn het gemakkelijkste om leifruit aan te planten.

Bevestig enkele draden tussen palen. De horizontale draden komen op 50, 100, 150 en 180 cm boven de grond.

Verschillende fruitsoorten kan je leiden: houtig kleinfruit, kiwibes 'Issai', druiven, productieve appelbomen, perenbomen en pruimenbomen.

De meeste fruitsoorten hebben een voorkeur voor volle zon, maar ze verdragen ook halfschaduw. Warmteminnende fruitsoorten moeten op een zonnige, warme (beschutte) plaats staan.

Houtig kleinfruit: rode- en witte [trosbessen](#), kruisbessen, bramen, [taybessen](#), Japanse wijnbes en frambozen (foto).

Productieve ziekte-tolerante fruitbomen:

- Ziekte-tolerante appelbomen: 'Alkmene', 'Discovery', 'Otava', ...
- Aanbevolen perenbomen: 'Bonne Louise d'Avranches', 'Comtesse de Paris', 'Conference', '**Concorde**', 'Durondeau', 'Josephine de Malines', 'Légipont' (syn. 'Charneux'), 'Uta', ...
- Aanbevolen pruimenbomen: 'Altesse Simple' (Kwetspruimen), 'Opal', 'Saint Catherine', 'Sanctus Hubertus', 'Tipala', 'Victoria', ...
- Zelfbestuivende [zoete \(kolom\)kersen](#) 'Stella Compact', 'Erika', 'Sylvia' en 'Viktoria'.
- Kolomappel, kolompeer, kolomkers en kolompruim vragen weinig of geen snoeiwerk en kan je planten op 0,50-0,80 m afstand.

Warmteminnende fruitsoorten: vijgen en druiven.

Sterkgroeiende en laat productieve fruitrassen zijn minder geschikt als leivorm.

[Lees meer.](#)

Fruitsoorten voor solitaire bijen, hommels en honingbijen. Bijenvriendelijke plantenkalender!

Het hele jaar bloeiende fruitplanten, geschikt voor solitaire bijen, hommels en honingbijen! [Downloaden bijenkalender](#) (pdf).

Probeer zoveel mogelijk rekening te houden met de bloeitijd van de vernoemde fruitsoorten.

De vroegst bloeiende fruitsoorten voor teelt in volle grond (openlucht) zijn de gele kornoelje, blauwe honingbes, Japanse kwee en Japanse pruimen.

Enkele maanden na de bloei kan je ook genieten van de mooie en lekkere bessen of vruchten!

[Lees meer.](#)

Fruitsoorten voor kleine tuinen.

Ben je ook dol op kleinfruitbessen, kiwibessen, vijgen, blauwbessen, bramen en druiven? Plant dan nu nog enkele fruitsoorten. Wacht niet te lang, indien je volgende zomer wil oogsten!

Herfstframbozen, trosbessen en kruisbessen passen goed in kleine tuinen.

Rode-, witte en [zwarte trosbessen](#) bevatten net zoals kruisbessen veel gezonde pectine. Ze zijn eenvoudig te kweken en te verzorgen, ook in heel kleine tuinen.

Rode frambozen, bramen, appelbessen en blauwe bessen zijn zeer rijk aan antioxidanten.

Rode herfstframbozen 'Polka' geven vanaf augustus tot einde oktober talrijke lekkere en gezonde vruchten! Frambozen groeien op de meeste gronden, mits die niet te nat is.

Je kan herfstframbozen en de herfstbraam 'Reuben' ook in potten of kuipen kweken.

Zelfbestuivende mirabellen en (eet)pruimen zoals o.a. 'Opal' en 'Sanctus Hubertus' geven snel vruchten.

Kolomfruitbomen of zuilfruit voor grote potten op het terras.

[Lees meer.](#)

Gemakkelijkste fruitsoorten voor beginners.

Niet alle fruitsoorten zijn gemakkelijk te kweken en te snoeien. Sommige fruitsoorten vragen heel wat onderhoud. Sommige fruitgewassen zijn interessant, omdat ze weinig kans op mislukking geven, minder ziektegevoelig zijn, snel vruchten geven en zelfbestuivend zijn.

Plant fruitsoorten met naakte wortel in november-december om een optimale hergroei te krijgen. Planten is nu ook mogelijk, maar de verzorging vraagt meer aandacht!

Doordragende aardbeien plant je in maart of september.

Voor leifruit kan je best op voorhand de draden spannen.

Fruitsoorten die aan draden leidt zijn o.a. kiwibes 'Issai' & 'Kokuwa', druiven, braambessen, taybessen en frambozen.

Start met houtig kleinfruit zoals trosbessen, kruisbessen, frambozen, bramen, taybessen, honingbessen en appelbessen (*Aronia*). De snoei is eenvoudig en de bessenproductie start zeer vroeg. Van elke fruitsoort zijn er ziekte-tolerante rassen.

Fruitsoorten (en kleinfruit) **in pot**, plant je vanaf september tot begin mei. [Lees meer.](#)

Onderwerpen in volgende nieuwsbrief

SNOEI

Fruitsoorten te snoeien in april.
Druiventakken horizontaal buigen (Guyot methode).
Pruimenbomen snoeien en uitbuigen.
Zoete kersenbomen snoeien en uitbuigen.

VERMEERDERING

Fruitsoorten te stekken in april.
Gelaagstapelde zaden uitzaaien.
Meerdere fruitrassen op één boom!

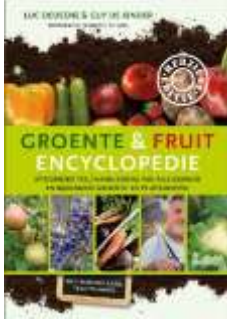
PLANTEN

Combinatieteelten: goede en slechte burens.
Honingbessen, de vroegst rijpende bessen!
Kiwibessen passen ook in de tuin.

ONDERHOUD

Gezaaide tomaten oppotten.
Hagelschotziekte bij steenfruit voorkomen.
Laagstambomen zonder bloemen?
Lentenachtvorst schade voorkomen aan bloesems.
Oorwormen schuilplaatsen maken.
Perenbladeren met pokziekte.
Taxuskever doet veel schade bij fruitplanten in potten.
Witziektepluimen bij appelbomen verwijderen.
Zure kersenbomen (krieken) met bloesemsterfte?
ALLERLEI
Fruit kweken op uw terras.
Boompalen bij fruitbomen

Boekentip 1: "Groente- en Fruit Encyclopedie".

Auteurs: Luc Dedeene & Guy De Kinder

Uitgeverij: Kosmos Uitgevers.

Achtste herwerkte druk: november 2015

ISBN/EAN: 978-90 2156 0809 of 9789021560809

Een *geactualiseerd* standaardwerk met zeer uitgebreide teelthandleidingen van alle bekende en bijzondere groente- en fruitsoorten, voor succesvolle en smakelijke opbrengsten uit kleine en grote tuinen. Dit boek telt

414 pagina's en is rijkelijk geïllustreerd. [Lees meer](#)

Nieuw zijn de losse teeltplanner, de fruit-snoeikalender, honingbessen en de combinatieteelten.

TIP! [Link naar de TIJDELIJKE KORTINGSBON](#), vanaf 13/3/2016 tot 13/6/2016 (waarde 5 €)

Boekentip 2: "ABC van het plantenlatijn. Betekenis van botanische namen".

Auteur: Guy De Kinder, co-auteur van de Groente & Fruit Encyclopedie.

ISBN: 978-94 906 54009

Een handig boekje om plantennamen te leren aan de hand van hun betekenis. Betekenis en oorsprong van wetenschappelijke plantennamen. Ruim 2000 geslachtsnamen en ruim 2100

soort aanduidingen staan in dit unieke boek.

Voor leerkrachten, studenten, groenauteurs, gepassioneerde tuinliefhebbers en alle plantenverzamelaars.

Bestel één exemplaar rechtstreeks bij [Shopmybook](#). Meerdere exemplaren nodig als **boekhandel**? Stuur een bericht naar info@shopmybooks.com.

[Lees meer](#)

AGENDA.

 CTRL + HOME

Cursussen, lezingen, voordrachten, lessen, tuinbeurzen.

Hieronder een overzicht van activiteiten waar je nog bij kan aansluiten. Bij interesse neem je contact op met de organisator door op de link te klikken. Wacht niet te lang, want de cursussen zijn snel volzet!

- Donderdag 3 maart 2016 (20u) Tuinhier voordracht "**kleinfruit**". Adres: PVZ, Bibliotheek, Kerkstraat 22B, B-2275 Lille. [Meer info](#).
- Vrijdag 4 maart 2016 (19u30) Voordracht "**Eetbare Tuin, deel 1: starten met een moestuin**". Organisatie Landelijke Gilde; ook niet-leden welkom! Gildenhuis, Margote 86 te B-9260 Wichelen. [Inschrijven en meer info](#).
- Vrijdag 4 maart 2016 "**Snoeicursus bij De Fruitboogerd** te Breda. Snoeien is bloeien..." [Inschrijven en meer info](#).
- Zaterdag 5 maart 2016 (9u30) "**Snoei en teelt van druiven & kleinfruit**" in het Fruitteeltmuseum te Kapelle (NL). Prijs 15 €. [Inschrijven en meer info](#).
- Zaterdag 5 maart 2016 (9-16u30). "**Wintersnoei fruitbomen, theorie en praktijk**". Regio Vlaams-Brabant. Organisatie NBS & RLDijleland. [Meer info](#).
- Zaterdag 5 maart 2016 (14-17u). Praktische les "**Wintersnoei laagstam fruitbomen en kleinfruit**". Locatie d'Oude Statie, Venetiestraat 1 te B-8380 Zeebrugge. Organisatie Velt & NBS. [Meer info](#).
- Zaterdag 5 maart 2016 (10u en 14u). "**Praktische snoei laagstam appel- en peren**". Adres: Fruitsappen Verhofstede, Nieuwe Baan 15 te B-9160 Eksaarde. [Gratis mits in te schrijven](#).
- Zaterdag 5 maart 2016 "**Praktijkles wintersnoei hoogstam boomgaard**" te B-2870 Puurs. Org.Reg.Landsch. Schelde-Durme. Deelname 5 €. [Meer info](#).
- Zaterdag 5 maart 2016 (10-15u30) "**Workshop enten**" (theorie en praktijk) bij de Stichting Fruithof te NL-8382 CE Frederiksoord Deelname 47,50 €. [Inschrijven en meer info](#). (Zie workshops)
- Zaterdag 5 en 12 maart 2016 (14u) **Tuinhier** praktische les "**snoeien en**

- onderhoud van fruitbomen"**. Adres: Tuin van Eddy Vets, Bevelsesteenweg 85 te B-2222 Itegem. [Meer info](#).
- Zaterdag 5 en zondag 6 maart 2016 (vanaf 14u) "**Entdemonstratie. Laat uw eigen fruitboom enten!**" Diverse info- en adviesstanden. Adres: Hoebenschot, Lisseweg 18 te B-2460 Lichtaart. [Meer info](#).
  - Zondag 6 maart 2016 (9u30) **Tuinhier** voordracht "**bijzondere fruitsoorten in potten voor terras en balkon**". Adres: Sporthal Brakel, vergaderzaal De Rijdt, Jagerstraat 64 A te B-9660 Brakel [Meer info](#).
  - Zondag 6 maart 2016 (9u30) "**Snoeien van hoogstam appel en peer**" te B-8730 Oedelem. Organisatie Fruitwerkgroep Velt-Beernem. [Meer info](#).
  - Dinsdag 8 maart 2016 (19u30) Voordracht "**Wat beweegt er in de tuin?**" Organisatie [Landelijke Gilden Herne](#). Locatie: Dominicanessenklooster, Heilige Geeststraat, B-1540 Herne.
  - Vrijdag 11 maart 2016 (19u45) TH voordracht "**Biologische teelt van kleinfruit**". Locatie: Boeschepestraat 14 te B-9870 Poperinge. [Meer info](#).
  - Zaterdag 12 maart 2016 "**Cursus enten en entdemonstratie**" in het Fruitteeltmuseum te Kapelle (NL). Prijs 15 € [Meer info](#).
  - Zaterdag 12 maart 2016 (14u) Praktische snoeiles (workshop) "**snoeien van laagstam appel- en perenbomen & kleinfruit**". Lesgever is dhr. Guy De Kinder. Locatie: Damstraat te B-9255 Buggenhout. Organisatie Landelijke Gilde, tuinclub Opdorp. [Inschrijven en meer info](#).
  - Zaterdag 12 maart 2015 (9u30) Praktische les "**wintersnoei van leifruitbomen**". Lesgever is dhr Andre Meyermans, deskundige van de tuinbouwschool in Leuven. Locatie: Kruidtuin, Kapucijnenvoer 30 te B-3000 Leuven. Prijs 7 of 9 €. Organisatie NBS. [Inschrijven en meer info](#).
  - Zondag 13 maart 2016 (9u30) Tuinhier voordracht "**Rassenkeuze bijzondere tomaten**" en **eetbare siertuin**. Locatie: Café De Zwaan, Statiestraat 63 te B-9260 Wichelen. [Meer info](#).
  - Zondag 13 maart 2016 (14-17u) **Snoeidemonstratie van hoogstam fruitbomen** te B-9750 Beke (Zomergem). Deelname 5€. Organisatie Regionaal Landschap Meetjesland. [Inschrijven en meer info](#).
  - Dinsdag 15 maart 2016 (20u) TH voordracht "**fruitbomen: laag-, half- en hoogstam**". Adres: CC. De Kollebloem, te B-2870 Puurs. [Meer info](#).
  - Vrijdag 18 maart 2016 (19u30) Tuinhier voordracht "**wintersnoei van fruitbomen**". Niet-leden 2€. Rollebaan 10 te B-8730 Beernem [Meer info](#).
  - Vrijdag 18 maart 2016 (19u30) Tuinhier voordracht "**snijs- en snoeigereedschap**" Zaal Merlijn, Bissegemstraat 17 te B-8560 Gullegem (Wevelgem). [Meer info](#).
  - Vrijdag 18 maart 2016 (19u30) Tuinhier voordracht "**Kleinfruit, de sneukeltuin**" in O.C. de Troubadour te B-8501 Bissegem. [Meer info](#).
  - Zaterdag 19 maart 2016 (14u) Tuinhier praktische les "**wintersnoei van fruitbomen**". Niet-leden 2€. Te B-8730 Beernem. [Meer info](#).
  - Zaterdag 19 maart 2016 (14u) Theorieles "**Vormsnoei (lei)fruitbomen & fruithaag**". Domein Tivoli, Antwerpsesteenweg 94 te B-2800 Mechelen. Deelname 5 €. Org. Stad Mechelen & NBS. [Inschrijven en meer info](#).
  - Zaterdag 19 maart 2016 (10-15u00) Workshop "**leifruitbomen snoeien**" (theorie en praktijk) bij Stichting Fruithof te NL-8382 CE Frederiksoord Deelname 47,50 €. [Inschrijven en meer info](#).
  - Zondag 20 maart. Wintersnoei hoogstamboomgaard, i.s.m. stad Aalst.

- Deelname gratis! Org. Regionaal Landschap Schelde Durme. [Inschrijven en meer info.](#)
- Zondag 20 maart 2016 (9u30) "**Enten van fruitbomen en wintersnoei van leifruit**" te Beernem. Org. Fruitwerkgroep Velt-Beernem. [Meer info.](#)
  - Zondag 20 maart 2016 (9u30) Tuinhier Praktische les "**snoeien van fruitbomen en kleinfruit**" te B-8530 Harelbeke – Stasegem. [Meer info.](#)
  - Zondag 20 maart 2016 (14u) "**Entles & entdemo**". Locatie: Provinciaal domein Bergelen, Rijksweg 0, B-8560 Gullegem. [Meer info.](#)
  - Zaterdag 26 maart (14u) "Praktische les **snoeien van leifruitbomen**". Meersenstraat 15 te B-8310 Assebroek (Brugge). Velt-leden 3€, niet-leden 5€. [Inschrijven en meer info.](#)
  - Maandag 28 maart 2016 (10-18u) Met de lente komt ook de "**Grootste Vlaamse Plantenruilbeurs**" en de tuinmicrobe op Paasmaandag in de Kloosterstraat te B-9520 Sint-Lievens-Houtem (BE). Op deze Oost-Vlaamse plantenruilbeurs koop je kweekproducten voor een prikje, kan je tuinoverschotten gratis **ruilen** en ideeën uitwisselen tussen amateurtuiniers. Met infostanden van o.a. TuinHier, natuurland, compostmeesters. Inkom 3€ (kinderen tot 14 j. gratis) [Meer info.](#)
  - Zaterdag 2 april 2016 "**Snoeicursus steenfruit, focus kersenbomen**" te B-1745 Opwijk. Deelname 6€. Organisatie Regionaal Landschap Groene Corridor. [Inschrijven en meer info.](#)
  - Zaterdag 2 en zondag 3 april 2016 "Lente-Opendeurdagen " op de kwekerij Ecoflora. Ninoofsesteenweg 671 te B-1500 Halle [Meer info.](#)

HINT

Nog niet ingeschreven voor deze nieuwsbrief? [Schrijf je nu in voor deze Fruit-nieuwsbrief.](#)

Weblinks

Werken bovenstaande links niet? Zet de blokkering van "pop-upvensters" UIT in uw browser of lees [HIER](#) (online) de huidige nieuwsbrief. Bezoek regelmatig <http://fruitabc.blogspot.com> en blijf op de hoogte van de nieuwtjes over fruitbomen en fruitsoorten.

Door te **twitteren** (kleine tekstberichtjes via twitter.com) kan je dagelijks op de hoogte blijven van het actuele fruitnieuws: [@gdekinder](https://twitter.com/gdekinder) of <http://twitter.com/gdekinder>

Beeldmateriaal van fruit en bijzondere tomaten (foto's en filmpjes) op <http://www.pinterest.com/guydkinder/>

De vorige nieuwsbrief kan je (tijdelijk) [HIER](#) lezen.

TIP 1 Schrijf je [HIER](#) in voor de dagelijkse (korte) GRATIS nieuwsbrief of volg de dagelijkse tips via twitter.

TIP 2: Facebook-groep "[liefhebbers van fruit & fruitteelt](#)"

www.houtwal.be

Bedankt voor uw aandacht,
Guy De Kinder

<http://ww.houtwal.be>

Auteur van de Fruit-ABC nieuwsbrief

<http://fruitabc.blogspot.be>

Archief nieuwsbrieven (2016)

[01](#) | [02](#) | [03](#) | [04](#) | [05](#) | [06](#) | [07](#) | [08](#) | [09](#) | [10](#) | [11](#) | [12](#)

Je ontvangt deze nieuwsbrief omdat je hiervoor opgegeven hebt. Wij gaan zeer voorzichtig om met je persoonsgegevens en doen er alles aan om deze gegevens zo goed mogelijk te beschermen.

Te veel nieuwsbrieven? Klik hier om je [af te melden en uit te schrijven](#)
1 maart 2016 - mailing aan 3390 fruittuin-minnende gezinnen.